

**Partij voor
de Dieren**

Schriftelijke vragen (art. 39 RvO)

aan Gedeputeerde Staten van Gelderland

datum : 14-03-2024

van : Danielle van de Weerd (Partij voor de Dieren) en Carla Claassen (SP)

onderwerp : De Pekingeenden van Gelderland: vragen n.a.v. Zembla-uitzending van 10 maart 2024

Op zondag 10 maart jl zond NPO2 de Zembla-reportage “De Pekingeenden van Gelderland”¹ uit over de Gelderse vleeseendensector. De drie hoofdthema’s van deze uitzending waren: stikstofuitstoot en “slapende natuurvergunningen”, dierenleed en de sleutelrol van eendenslachterij Tomassen Duck-To.

Stikstof en slapende natuurvergunningen

Gelderland telt 33 eendenhouderijen met een natuurvergunning. Deze bedrijven concentreren zich rond de Noordwest Veluwe waardoor maar liefst 7% van hun stikstofemissie in de beschermde natuur terecht komt. Ter vergelijking: voor de rundveesector is dat percentage 4%.² De grootste uitstoter is de Duck-To Farm in Ermelo, die met 40.000 eenden jaarlijks 10.800 kilo ammoniak uitstoot. Uit een belronde van Zembla langs de Gelderse eendenhouderijen blijkt dat nog maar 11 van de 33 vergunde bedrijven actief zijn. De 22 gestopte bedrijven hebben een “slapende vergunning” en zijn vrij om hun stikstofruimte op de markt aan te bieden aan geïnteresseerden. Bij doorverkoop van die stikstofruimte zal de feitelijke stikstofemissie toenemen. Eén eendenhouderij heeft haar stikstofruimte inmiddels doorverkocht aan de Schiphol Group.

Gedeputeerde Ans Mol verklaarde tijdens de Zembla-uitzending een vermoeden te hebben welke eendenhouderijen niet meer actief zijn, maar zei niet precies te weten om welke bedrijven het gaat. Het college is volgens de gedeputeerde bezig om een en ander verder uit te zoeken, om te voorkomen dat stikstofruimte op papier opnieuw wordt ingezet.

Op de vraag van Zembla waarom het college de slapende vergunningen niet gewoon intrekt, antwoordde de gedeputeerde dat daaraan wordt gewerkt, maar dat dat niet eenvoudig is. Volgens de gedeputeerde moet je eigenlijk meteen actie ondernemen bij de stopzetting van een bedrijf.

Stichting MOB kondigde voor de camera aan intrekingsverzoeken te zullen indienen bij de provincie Gelderland en indien nodig naar de rechter te zullen stappen.

Dierenleed

In de potdichte stallen van de Gelderse eendenhouderijen leiden eenden een kort en ellendig leven. Ze zien nooit daglicht en kunnen niet eens fundamenteel soortgeen gedrag vertonen, zoals zich “poetsen” in badwater en hun snavel dippen in drinkwater. Drie Gelderse eendenhouderijen zijn bovendien beboet voor ernstige dierenwelzijnsovertredingen naar aanleiding van undercoverbeelden

¹ https://npo.nl/start/serie/zembla/seizoen-2024/zembla_102/afspelen

² Uit de Zembla-uitzending blijkt dat in totaal voor 129.000 kilo aan stikstofemissie is vergund aan de Gelderse eendensector.

van Animal Rights.³ In het AD van 13 maart 2024⁴ lezen we dat Animal Rights nu strafvervolging eist tegen Tomassen Duck-To vanwege herhaaldelijke overtredingen op een eendenboerderij in Hierden waartegen onder meer de provincie Gelderland niet handhavend is opgetreden.

Volgens Bas Rodenburg, hoogleraar Dierenwelzijn aan de UU, zijn er in de Gelderse eendenhouderij nog veel stappen te maken op het gebied van dierenwelzijn. Dat het houden van eenden met respect voor het soorteigengedrag van deze dieren wel degelijk mogelijk is, blijkt uit de opnames van Zembla bij eendenbedrijven in het Verenigd Koninkrijk.

Sleutelrol van eendenslachterij Duck-To

Eendenslachterij Tomassen Duck-To in Ermelo heeft de volledige regie over de Nederlandse eendensector. De uitbreiding van de slachtcapaciteit van Duck-To naar 8 miljoen eenden in 2016, luidde het begin in van een eindeloos hoofdpijndossier waarin stank- en geluidsoverlast, wantoestanden met vergunningen, en het niet respecteren van dierenwelzijns-eisen aan de orde van de dag zijn.⁵

De gemeente Ermelo speelt hierin een twijfelachtige rol: de gemeente aarzelt tussen handhaven en legaliseren, draait dwangsommen terug en heeft zelfs een intentieverklaring ondertekend waarin de gemeente zichzelf verplicht zich maximaal in te spannen om de benodigde vergunningen te verlenen aan Duck-To.

Ondanks deze opeenstapeling van wantoestanden vindt de provincie Gelderland het nog te vroeg voor indeplaatsstelling van de gemeente Ermelo. Wel gaat de provincie de interventieladder uit het *Algemeen kader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing* volgen en met ambtenaren van de gemeente in gesprek om informatie te verzamelen.⁶

In verband hiermee stellen wij u de volgende vragen:

Stikstof en slapende vergunningen

1. Heeft de Zembla-aflevering “De Pekingeenden van Gelderland” u nieuwe inzichten opgeleverd? Zo ja, welke?
2. Hoe kan het dat de provincie niet exact in beeld heeft welke eendenhouderijen in Gelderland zijn gestopt en een slapende natuurvergunning hebben?
3. Waarom heeft de provincie niet, net zoals Zembla, een belronde langs de Gelderse eendenhouderijen gemaakt om het aantal slapende vergunningen in beeld te krijgen?
4. Waarom is het lastig om slapende vergunningen in te trekken? En is het intrekken van slapende vergunningen net zo lastig als het intrekken van latente stikstofruimte? Graag een toelichting.
5. Interpreteren wij de reactie van gedeputeerde Mol, in de uitzending, goed als we daaruit opmaken dat uw college bezig is een intrekingsbeleid voor slapende vergunningen op te stellen? Zo ja, hoe ver bent u daarmee?
6. Indien ‘nee’ op voorgaande vraag: wat bedoelde gedeputeerde Mol dan met “Wij willen weten (...) welke vergunningen zijn ooit verleend en niet meer actief. Daar zijn we wel mee bezig om dat verder uit te zoeken” en “Je wil wel voorkomen (...) dat die ruimte opnieuw op papier wordt gecreëerd om in te zetten. En dat is niet het gene wat wij beogen”?
7. Wat bedoelt de gedeputeerde met haar uitspraak dat je “meteen actie moet ondernemen bij de stopzetting van een bedrijf”?

³ <https://www.animalrights.nl/stop-de-slacht/eenden>

⁴ <https://www.ad.nl/harderwijk/animal-rights-eist-strafvervolging-na-overtredingen-op-eendenboerderij-in-hierden~a1efab04/>

⁵ <https://gelderland.partijvoordedieren.nl/nieuws/eendenslachterij-duck-to-in-ermelo-hel-voor-dieren-en-tikkende-tijdbom>

⁶ <https://www.gelderland.nl/nieuws/provincie-neemt-taken-ermelo-niet-over-gaat-wel-onderzoeken>

8. Bent u ervan op de hoogte dat de provincie Brabant momenteel beleid maakt voor het intrekken van latente (stikstof)ruimte? Zo ja, in hoeverre gebruikt de provincie Gelderland de Brabantse plannen als input om zelf aan intrekingsbeleid te werken?
9. Zijn we al in de situatie beland dat het intrekken van vergunningsruimte de enige passende maatregel is om verdere verslechtering van de natuur tegen te gaan?⁷ Zo nee, welke effectieve en bewezen bronmaatregelen neemt de provincie momenteel om binnen afzienbare tijd een noodzakelijke daling van de stikstofdepositie te realiseren?
10. Wat bedoelde gedeputeerde Mol tijdens de Statenvergadering van 6 maart 2024 met haar antwoord op een vraag van de Partij voor de Dieren dat “het niet onze bedoeling is om actief vergunningen in te trekken”?⁸
11. Gaat de provincie de slapende vergunningen van de eendenhouderijen ambtshalve intrekken of wacht zij de intrekingsverzoeken van Stichting MOB af? En laat de provincie het vervolgens aankomen op een rechterlijke uitspraak?
12. Was de provincie ervan op de hoogte dat een Gelderse eendenhouderij haar stikstofruimte heeft doorverkocht aan de Schiphol Group? Zo ja, is de vergunning van de betreffende eendenhouderij ingetrokken?
13. Mocht de provincie de slapende vergunningen van de gestopte eendenhouderijen intrekken, kunnen de betreffende eendenhouderijen dan nog steeds de markt op om hun stikstofruimte te verkopen? Zo ja, hoe zou de provincie dit kunnen voorkomen?
14. Is de Duck-To Farm in Ermelo, die jaarlijks 10.800 kilo ammoniak uitstoot, een piekbelaster? Zo ja, heeft deze Farm zich al aangemeld voor een landelijke beëindigingsregeling of andere (provinciale) regeling? Zo nee, voert de provincie gesprekken met dit bedrijf?
15. Zijn of worden er Gelderse eendenbedrijven betrokken bij (toekomstige) gebiedsprocessen met het oog op natuurverbetering en verbetering van de leefbaarheid in het landelijk gebied? Zo nee, waarom niet?
16. Waarom is de provincie Gelderland niet handhavend opgetreden tegen de eendenboerderij van Duck-To in Hierden die stelselmatig te veel eenden hield en daarmee de Wet Natuurbescherming heeft overtreden?

Dierenleed

17. Vindt u dat de Gelderse eendenhouderij een dierwaardige sector is waarop Gelderland trots kan zijn?
18. Bent u het met Bas Rodenburg, hoogleraar Dierenwelzijn aan de UU, eens dat er in de Gelderse eendenhouderij nog veel stappen kunnen worden gemaakt op het gebied van dierenwelzijn?
19. Wat vond u van de opnames van Zembla bij de eendenbedrijven in het Verenigd Koninkrijk? Zouden deze volgens u als inspirerend voorbeeld kunnen dienen voor een meer dierwaardige eendenhouderij in Gelderland?
20. Welke meekoppelmogelijkheden ziet u voor een meer dierwaardige eendensector in het kader van het VLGG?

Sleutelrol van eendenslachterij Duck-To

21. Kunt u ons een update geven van het verloop van de gesprekken tussen de provincie Gelderland en ambtenaren van de gemeente Ermelo in het kader van de interventieladder uit het *Algemeen kader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing*? Zo nee, wanneer verwacht u PS over deze gesprekken te kunnen informeren?

⁷ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@124083/201907146-1-r2/>

⁸ <https:// gelderland.notubiz.nl/vergadering/1161922> - 10:12:50

22. Heeft de reportage van Zembla u tot andere inzichten gebracht wat betreft een eventuele indeplaatsstelling van de gemeente Ermelo? Gaag een toelichting.
23. Hoe lang kan de gemeente Ermelo volgens u nog doorgaan met Duck-To de hand boven het hoofd te houden?
24. Kunt u lopende het onderzoek van de provincie Gelderland naar de gang van zaken rondom Tomassen Duck-to voorkomen dat de gemeente Ermelo besluiten neemt aangaande de eendenslachterij, waaronder vergunningen? Zo ja, bent u bereid dat te doen?